

'Akif Emre İslam yurdunun kalbiydi'

<https://www.haber7.com/guncel/haber/2977923-akif-emre-islam-yurdunun-kalbiydi/?detay=2>

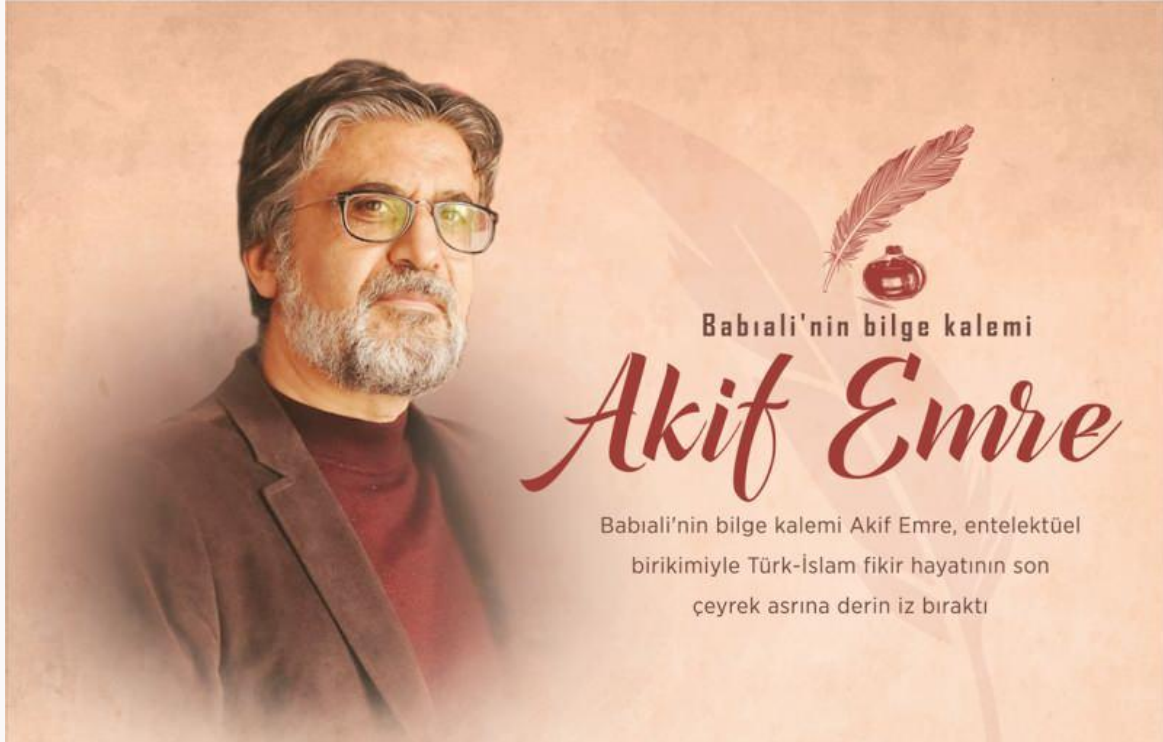
23 Mayıs 2020

Entelektüel birikimiyle Türk-İslam fikir hayatının son çeyrek asrına derin iz bırakan, Babıali'nin bilge kalemi Akif Emre, vefatının üçüncü yılında anılıyor.

Türkiye'de son 30 yılda gazetecilik ve yayıncılık alanındaki faaliyetleri ile yerli düşüncenin gelişimine çok önemli katkılarda bulunan [Akif Emre](#), 23 Mayıs 2017 sabahı 60 yaşında vefat etti. Gündeminde her daim [İslam](#) coğrafyası olan Akif Emre'nin ani vedası, sadece Türkiye değil Lahor'dan Üsküp'e, Bakü'den Gırnata'ya, Kudüs'ten Saraybosna'ya, Kabil'den İslamabad'a kadar kendisini tanıyanları derin bir üzüntüye gark etti.

Mühendislik okumasına rağmen yayıncılık yapan Emre, 1957 yılında Kayseri'de doğdu. 1983'ten itibaren bir süre Maveria dergisi ve Akabe Yayınları'nın İstanbul yöneticiliğini yaptı, ardından Pakistan'da bir üniversitede master programına katıldı. Burada Rusya'nın Afganistan işgalini yakından takip eden Emre, Afgan direnişinin Burhaneddin Rabbani, Ahmed Şah Mesud ve Gülbeddin Hikmetyar gibi önemli isimleriyle görüşüp onlarla röportajlar yaptı.

Babialı'nın bilge kalemi

Akif Emre

Babialı'nın bilge kalemi Akif Emre, entelektüel birikimiyle Türk-İslam fikir hayatının son çeyrek asrına derin iz bıraktı

1957

2 Mart'ta Kayseri'de dünyaya geldi

1975

Lise eğitimini Kayseri Endüstri Meslek Lisesinde tamamladı

1981

Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümünden mezun oldu

1983

1983'ten itibaren bir süre Mavera dergisi ve Akabe Yayınları'nın İstanbul yöneticiliğini yaptı, ardından Pakistan'da bir üniversitede master programına katıldı

1986-1987

Seha Neşriyat bünyesindeki İslam Dünyası Ansiklopedisi projesini yönetti

İlim ve Sanat dergisinin yayın kurulunda bulundu

1988-1991

İngiltere'ye giden Emre Londra'da Tottenham College of Technology'de okutmanlık yaptı

İngiltere'de Association of Muslim Writers'ın (Müslüman Yazarlar Birliği) kurucuları arasında yer aldı

Türkiye'ye döndükten sonra iki yıl İnsan Yayınları Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüttü

1993-2006

1993-1995 arasında Bilim ve Sanat Vakfı'nda idarecilik yaptı

Kanal 7'de Dış Haberler Dairesi'nde görev aldı

Yeni Şafak'ın kurucuları arasında yer aldı

Kanal 7'de görev aldığı sırada İslam medeniyetinden izler taşıyan şehirleri konu alan belgesellere imza attı

Selanik, Üsküp, Filibe, Kudüs ve Saraybosna'yı konu alan belgeseller çekti

Küre ve Klasik Yayınları'nın genel yayın yönetmenliğini yaptı

2006-2016

İnternet haberciliğine adım attı ve 10 yıl boyunca Dünya Bülteni haber sitesinin Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüttü

2017

Mayıs ayında Haberiyyat isimli bir haber sitesi kurdu

23 Mayıs'ta ofisinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etti

Kitapları

- "Küreselliğin Fay Hattı"
- "Göstergeler"
- "İzler"
- "Çizgisiz Defter"
- "Müstağrip Aydınlar Yüzyılı"
- "Aliya"
- "İstanbul'u Yeniden Düşünmek ve Erguvanname"
- "Söyleşiler"
- "Portreler-Kitaplar ve Dergiler"

Belgeselleri

- Elveda Endülüs: Moriskolar (5 bölüm)
- Osmanlı Şehirleri Saraybosna, Mostar, Üsküp, Selanik (İki Bölüm), Kudüs (İki Bölüm)
- Mimar Sinan (6 Bölüm)

İslam medeniyetinin izlerini aradı

Türkiye'ye döndükten sonra askerlik görevini tamamlayan Emre, 1986-1987 yıllarında Seha Neşriyat bünyesindeki İslam Dünyası Ansiklopedisi projesini yönetti. Proje sona erdiği halde yayınevini tasarrufu sonucu ansiklopedi yayınlanmadı. Bu görevinden sonra yine aynı yayınevini çıkardığı İlim ve Sanat dergisinin yayın kurulunda bulundu.

Daha sonra 1988-1991 yıllarında İngiltere'ye giden Emre Londra'da Tottenham College of Technology'de okutmanlık yaptı. İngiltere'de İslam dünyasının önemli isimleriyle bir araya gelen Emre, burada kurulan Association of Muslim Writers'ın (Müslüman Yazarlar Birliği) kurucuları arasında yer aldı. Türkiye'ye döndükten sonra iki yıl İnsan Yayınları Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüten Emre, ardından bir sanat galerisini yönetti.

Akif Emre, 1993-1995 yılları arasında [Bilim](#) ve Sanat Vakfı'nda idarecilik yaptı. Bu tarihten itibaren gazeteciliğe adım atan Emre, bir yandan Kanal 7'de Dış [Haber](#)ler Dairesi'nde görev alırken, bir yandan da Yeni Şafak'ın kurucuları arasında yer aldı. Kanal 7'de İslam medeniyetinden izler taşıyan şehirleri konu alan belgesellere imza attı. Emre, bu proje kapsamında Selanik, Üsküp, Filibe, Kudüs ve Saraybosna'yı konu alan belgeseller çekti.

Küre ve Klasik Yayınları'nın kurucuları arasında yer alan Emre, iki yayınevini üç yıl boyunca yöneterek çok sayıda önemli eseri yayın hayatına kazandırdı. Bu görevi sırasında Bosna Hersek'in kurucu lideri ve önemli İslam düşünürlerinden Aliya İzzetbegoviç'in de eserlerini yayınladı ve editörlüğünü yürüttü.

Tüm İslam şehirlerine âşıktı

Akif Emre, 2006 tarihinden itibaren ise internet haberciliğine adım attı ve 10 yıl boyunca Dünya Bülteni haber sitesinin Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüttü. 2016'da bu görevinden ayrılan Emre, 2017 yılının Mayıs ayında ise Haberiyyat isimli bir haber sitesi kurdu. Emre, bu projesini hayata geçirdikten 15 gün sonra Haberiyyat'ın ofisinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etti.

Emre, İstanbul başta olmak üzere tüm İslam şehirlerine âşıktı. Gençlik yıllarından itibaren İslam coğrafyasında düşen her yaprakla, yaşanan her acıyla, parlayan her düşünceyle doğrudan ve yakından ilgilendi.

Ortaokul yıllarında harita metod defterinin arkasındaki dünya haritasında gitmek istediği ülkeleri işaretlediğini belirten Akif Emre, bir konuşmasında şunları anlatmıştı:

"İlkokul yıllarımda küçük kitaplığımdaki kitapların listesini, okuduğum kitapları kaydettiğim büyük boy kareli bir harita metod defterim vardı. Okul harçlıklarından biriktirerek aldığım her yeni kitabı listeye ekler, okuduğum kitaplar için de ayrı bir liste tutardım. Bir de önemli gördüğüm romanların özetleri... Ama asıl hikâye defterin arka kapağındaydı. Büyükçe bir dünya haritası vardı ve defteri elime her alışımında kıtalar dolaşır, ülkeler keşfederdim. Mavi

renk bir tükenmez kalemle kendimce görmek istediğim yerlere bir rota çizerdim. Avrupa'dan Asya'ya, Sibirya'yı katedip tropikal ormanlara dalarak selam vere vere tamamlanan bir dünya turu."

Emre, daha sonraki yıllarda hayalini kurduğu şehirlere yaptığı gezileri İz'ler kitabıyla okuyucularıyla paylaştı.

Kendi isteği ile yalnızlığı tercih etti

Akif Emre için birçok kişi "yalnız bir adam" tanımı yapardı ama o dışlanmış bir yalnız değildi, kendi isteğiyle yalnızlığı tercih etmişti. Son yazılarının birinde "Elimizi attığımız her şey çürüyor. Belki de biz çürüyoruz. Gördüklerimiz kirleniyor. Baktıklarımız bizi kirletiyor. İştiklerimizden ve bildiklerimizden dolayı acı çekmeye başlıyoruz. Bu denli yozlaşmaya, çürümeye mahkûm olmak duygusu bizatihi insanın içini kemiren bir şey." ifadelerini kullanmıştı.

30 yıllık yazarlık hayatında binlerce köşe yazısına imza attı. Sağlığında bu yazılarının bir kısmını kitaplaştırdı, bazı çalışmalarının kitaplaşması için ise planlar yaptı. Ancak hazırlıklarını tamamlamasına rağmen birçok kitabının yayımlandığını göremedi. Yayına hazırladığı veya planını çıkardığı kitapları hala yayımlanmaya devam ediyor.

Endülüs İslam uygarlığından Filistin'e, Balkanlardan Pakistan'a kadar yazı ve belgeselleriyle izini sürdüğü İslam medeniyetinin sevdalı bir tutkunu oldu.

Daha çok dış haber ve dış politika ağırlıklı projelerde çalıştı ama Akif Emre için dış haberler hiçbir zaman savaş ve çatışma ve saldırılardan ibaret değildi. Kanal 7, Yeni Şafak, Dünya Bülteni ve en son çıkardığı Haberiyyat haber sitesinde dünya Müslümanlarının sorunlarını, olayların belki de birkaç adım sonrasını tarihi perspektiften ve derinden bakarak yorumlamaya çalışıyordu.

Ona göre habercilik sadece savaş, çatışma ve ölüm sayılarını rapor etmek değildi. Yönettiği tüm haber mecralarında dünya Müslümanlarının hayat tarzını ve kültürünü Türkiye'ye tanıtmaya, Türkiye'deki Müslümanları ise dünyaya tanıtmaya çalıştı. Bunun için yabancı dilde haber portalları kurdu ve yönetti.

Gerçeği arayan bir habercilik anlayışını benimsedi

Emre, gazetecilik mesleği boyunca çalıştığı tüm kurumlarda, spekülatif habercilik yerine politik duruşunu net bir şekilde ortaya koyan ancak hiçbir zaman hamasete kaçmayan ve gerçeği arayan bir habercilik anlayışını benimsedi. Gündelik olaylardan, fikriyata katkı sağlamayacak her eylemden uzak durdu ve görmezden geldi. Son projesi Haberiyyat haber sitesinin açılışı vesilesiyle kaleme aldığı manifestoda, "Farkımız, biraz da herkese önemli olduğu telkin edilen her bilginin haber olmadığını göstermek; yani yayınladıklarımız kadar yayınlamadıklarımızın da önemli olduğunu göstermek." diyerek, haber olarak gösterilen her şeyin aslında haber olmadığını ifade ediyordu.

İslam şehirleriyle ilgili belgesel serisinde Kudüs, Kırım, Üsküp, Selanik, Bosna - Hersek gibi Osmanlı şehirlerinde Osmanlı ve İslam'ın izini aradı.

Akif Emre yalnızca yazdıklarıyla değil aynı zamanda görsel çalışmalarıyla da hatırlanacak. Estetik kaygılarını bütün imkânsızlıklara rağmen çektiği belgesellerde, yüzlerce fotoğrafa yansıtı. Fotoğraflarında ışık ve gölge; hayat ve ölüm gibi karşıt fakat dengeli ve birbirini tamamlayıcıydı.

Akif Emre'nin vefatının ardından başta Balkan ülkeleri olmak üzere birçok İslam şehrinde gıyabi cenaze namazları kılındı. Ardından onlarca yazı yazıldı, televizyon programları yapıldı.

Kitapları: "Küreselliğin Fay Hattı", "Göstergeler", "İzler", "Çizgisiz Defter", "Müstağrip Aydınlar Yüzyılı", "Aliya", "İstanbul'u Yeniden Düşünmek ve Erguvanname", "Söyleşiler", "Portreler-Kitaplar ve Dergiler"

Belgeselleri: Elveda Endülüs: Moriskolar (5 bölüm), Osmanlı Şehirleri Saraybosna, Mostar, Üsküp, Selanik (İki Bölüm), Kudüs (İki Bölüm) ve Mimar Sinan (6 Bölüm)

"Düşüncesini, Allah, evren ve insan arasında kurulan özgün bir bağa dayandırdı"

Tanıdıkları ve arkadaşları, vefatının üçüncü yılında Akif Emre'yi AA muhabirine anlattı.

İbn Haldun Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alev Erkilet, Akif Emre'nin, anılacak, hatırlanacak, işaret edilip dikkat çekilecek pek çok yönü, pek çok özelliği olduğunu dolayısıyla her anma yazısının ister istemez bir seçim yapmaya, bazı özellikleri göz ardı edip bazılarını merkeze almayı gerektirdiğini söyledi.

Akif Emre'nin bir modern çağ seyyahı, bir gazeteci, yazar, televizyoncu, belgeselci, senaryo yazarı, fotoğrafçı, editör olduğunu anlatan Prof. Dr. Erkilet, şunları kaydetti:

"Birçok Akif Emre vardır. İlgi alanları itibarıyla da aynı zenginlikte bir içerik karşılar sizi. Yazılarının kapsadığı alanların çeşitliliği şaşırtıcıdır. Şehir, siyaset, ahlak, sanat, edebiyat, sinema, Doğu, Batı, Asya, Afrika... Ama zamanla tüm bu faaliyet ve ilgi alanlarının aslında tek bir derin temelde bütünleştiğini, bir iç tutarlılık arz ettiğini fark edeceksinizdir."

İslam düşüncesi ve onun da temelinde yatan tevhit ilkesinin, Akif Emre'nin derin düşünce temelini oluşturduğunu vurgulayan Erkilet, şöyle devam etti:

"Mesela en sevdiğim kitaplarından biri olan Çizgisiz Defter'de hikâye ettiği yolculuklar, insan-değer ilişkisinin mekana nasıl yansımış olduğunu gösterme çabasının izlerini taşır. O, özellikle bizim coğrafyamıza yaptığı seyahatlerde hep İslami değerlerin kentin dokusuna nasıl işlemiş olduğunu gösterme gayretinin peşi sıra gitmiştir. Coğrafyamızın kentlerinde tecessüm etmiş olan sadeliği, güzelliği, abartısızlığı, mekânda din ile bilimin, ticaretle siyasetin iç içe geçmişliğini, bütüncülüğü, faniliği, mahremiyeti, sosyal adalet arayışını, bunların hepsini tek

bir temele, Allah, evren ve insan arasında kurulan özgün bir bağa dayandırması da bu bağlamda zikredilebilecek örneklerdendir.

Endülüs'ü anlamaya çalışırken de İslam uygarlığının bu tevhidi temelinin mimaride, sanatta, gündelik ilişkilerde, çok-kültürlü modellerde nasıl tecessüm ettiğini göstermeye çalışıyordu; çizdiği insan portrelerinde de aynı ideale yakınlık asıl değerlendirme kriteri olarak karşımıza çıkıyordu. Velhasıl, tüm bu ilgi çeşitliliğine, bunca farklı alana yapılan katkılara karşın Akif Emre'nin dikkati hiç dağılmadı. Hayranlık uyandıran bir tutarlılıkla hep aynı yere bakmamızı sağlamaya çalışıyordu. İslami öze, bu özün geçmişten bugüne hayata aktarılma biçimlerine ve bugünden yarına aynı izleri takip ederek çizmemiz gereken yol haritasına odaklanmıştı. Tam da bu nedenlerle, onun düşünsel mirasının sabitlenmiş, katı bir fikirler manzumesi değil, bu dinamik arayış ve inşa metodolojisi olduğunu düşünüyorum."

"Kalbiyle düşündüğü için zerre kadar kül yutmadı"

Yazar Mustafa Şahin, Akif Emre'nin kelimenin tam anlamıyla bağımsız ve müstakil bir yazar olduğunu belirterek, eşsiz bir vakar ve izzet sahibi olduğunu söyledi.

Akif Emre'nin düşüncelerini konjonktüre göre değil yalnız hakikat adına dile getirip yazdığını ifade eden Şahin, "Hayatta kimsenin hatırına, inanmadığı tek bir cümle kurmadı. İstanbul'a ve bütün İslam şehirlerine aşıkta. Kalbiyle düşündüğü için zerre kadar kül yutmadı. Reel politığın simülasyonları ve ne kadar yüksek volümlü olursa propagandanın dili onu hiçbir zaman kandırmadı." diye konuştu.

Akif Emre'nin herkesin rağbet ettiğine tenezzül etmediğini ve gönül indirmedeğini dile getiren Mustafa Şahin, Emre'nin güncel olana bir taraftar gözüyle değil, bir düşünür serinkanlılığı ve Müslüman vakarıyla daima yukarıdan baktığını vurgulayarak, "O, galiba en çok Mehmet Akif'e ve izini sürdüğü Sezai Karakoç'a benziyordu. Eserleri özenle yayınlanıyor. Dikkatle okunması lazım. Türkiye'nin Akif Emre çizgisini şiar edinmesi Türkiye'nin hayrındır. Çünkü Akif Emre'nin coğrafyası bütün İslam yurduydü. Akif Emre, İslam yurdunun kalbiydi. Onu çok çok özledim" değerlendirmesinde bulundu.

"Akif Emre münzeviliği seçmedi, çelişkilerle savaşmayı seçti"

İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Aynur Erdoğan Coşkun da Akif Emre'yi gazeteci, yazar, aydın, düşünür gibi bir sıfatla tanımlamanın zor olduğunu belirterek, "Bana kalırsa onu en fazla 'dava adamı' olarak anabiliriz." dedi.

Akif Emre'nin gazetecilik anlayışını, "Politik yönelimini gizleyerek spekülasyon yapmak yerine politik bir açıklıkla gerçeğin peşine düşmek" şeklinde özetleyen Coşkun, "Bu aynı zamanda siyasi konumlanıştı ve ona göre İslamcılığının gereği idi ve aynı zamanda İslamcılık ile Müslümanlık arasındaki ayrımı da ortaya koyuyordu. Müslümanlık, ilkeleri gözetmek yerine bir grup insanın çıkarını korumak... Onun ilkelerden, hakikatten ve 'dava'dan yana

olan bu tutumunu gazeteciliğinde, yazarlığında, belgeselciliğinde ve gündelik hayatında kurduğu ilişkilerde bile izleyebildiniz." ifadelerini kullandı.

Dr. Coşkun, Akif Emre'nin ilkeli duruşunun İslamcılık anlayışını da şekillendirdiğini vurgulayarak, şöyle konuştu:

"Akif Emre çeliştikçe canlanan ve ısrarla merak edip, soru sorup yeni fikirler üretmeye çalışan biriydi. Çelişkilerinin farkında olması onu hayattan koparmadı. Bitmeyen bir heyecanla hep çalıştı. Münzeviliği hiç savunmadı, seçmedi. Ancak hayat ilkeleriyle çeliştiğinde doğru-
dan eyleme geçmek yerine geri çekildi ve soru sormaya devam etti. Bu tutum onun için çelişkilerle baş etme yoluydu ve çelişkilerin üstesinden gelmenin sahih yollarının arayışıydı. Akif Emre münzeviliği seçmedi, çelişkilerle savaşmayı seçti. Allah mekânını cennet etsin."

"Bildiklerini yazmaktan sakınmadı"

Akif Emre'nin çalışma arkadaşı gazeteci Hamit Kardaş ise Akif Emre'yi bir yazar olarak tanıdığını, gazetecilik hayatına onun yanında başladığını ve mesleği ondan öğrendiğini anlattı.

Emre'nin Türkiye'nin en önemli düşünce adamlarından birisi olmasının yanında çok yönlü bir insan olduğunu vurgulayan Kardaş, "Rüzgara göre yön değiştiren, savrulan biri olmadı. Hiç sapmadığı ilkeleri ve taviz vermediği hassasiyetleri vardı. Bu çerçevede bildiklerini yazmaktan sakınmadı ancak bunu yaparken nezaketten hiç uzaklaşmadı. Eleştirilerinde isim vermekten özellikle kaçındı, fikir ve eylemleri eleştirdi." diye konuştu.

Kardaş, Akif Emre'nin yeni bir medya dili oluşturmak için büyük bir çaba harcadığını kaydederek, şunları söyledi:

"Olaylara Batı penceresinden değil, bizim zaviyeden, yerli bir gözle bakan bir dil. Hem Dünya Bülteni'nde hem de Haberiyyat'ta cazip olan günceli yakalamak yerine düşünce dünyamızı anlamlandıracak gündemi, yani hakikati takip etmeyi, kıyıda köşede kalmış ancak hakikati temsil eden gündemi kamuoyuna duyurmanın peşindeydi.

Akif Emre'nin habercilik anlayışında Filistin, Balkanlar, Keşmir, Myanmar, Doğu Türkistan, Balkanlar ve Endülüs büyük önem taşırdı. Buradaki Müslümanlarla irtibatı vardı ve bu coğrafyalarla ilgili haberlere ayrı bir önem verirdi. Doğu Türkistan ve Keşmir'le ilgili en güncel haberler onun yönettiği sitelerden takip edilebiliyordu. Son yazdığı yazıların birinde yine Keşmir'i hatırlatmış ve 'Filistin diye bir meselemizin unutulmaya başladığı bir ortamda Keşmir'i hatırlamaya niyeti var mı İslam dünyasının?' diye sormuştu. Birlikte çalıştığımız yedi yıl boyunca hep öncülük etti bize, kafamızın karıştığı zamanlarda makul ve aydınlık fikirleriyle hep yol gösterici oldu. Vefatının üzerinden 3 yıl geçmesine rağmen bıraktığı boşluk hala dolmadı."